

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: October/November-2022
Geography (Optional) Paper-IX
GEOO9: Population Geography

Day and Date: Friday, 16/12/2022
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks
4. Draw the diagram wherever necessary.
5. Allowed to use map stencil, if necessary

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 The nature of population geography is
1.Old 2.Unchanging 3.Mutable 4.New
- 2 It is the most populous country in the world.
1.India 2.Pakistan 3.Bangladesh 4.China
- 3 The distribution of population is explained by calculating the ratio of land to human.
1.of density 2. Centrization 3.Dicetrelization 4.None of these
- 4 The distribution of population can be estimated from the density of population.
1.Normal 2.Gross 3.Accuracy 4.None of these
- 5 The population growth rate in India till 1971 was
1.More 2.Low 3. Medium 4.Stable
- 6 In a country with sufficient population
1.Low manpower 2.Low per capita income 3.High agricultural productivity 4.Low agricultural productivity
- 7 The population density depends on the region
1.Of nutritional value 2.On the field 3.Industry on 4.All of the above
- 8 In 1650, the population of the world was Crores
1.50 2.55 3. 60 4.65
- 9 The most literate state in India is
1.Maharashtra 2.Tamilnadu 3.Gujarat 4.Kerala

- 10 What is called to the death within 1 year of birth?
 1.Surviving births 2.Still Death 3.Infant mortality 4.None of these
- 11 Divorce is a factor that affects fertility.
 1.Biological 2.Natural 3.Economic 4.Socio
- 12 The mortality rate in developed countries is
 1.More 2.Many more 3. Medium 4.Less
- 13 The mortality rate in underdeveloped countries is
 1.More 2.Medium 3.Less 4.Very little
- 14 What kind of migration is most prevalent in developing countries?
 1.Rural-Rural 2.Urban-Rural 3.Urban-Rural 4.Urban-Urban
- 15 The actual reproduction of a woman or a group of women is
 1.Death 2.Age 3.Genital 4.Gender

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Definition of population Geography.
- 2 Changeable nature of population Geography
- 3 Indian sparsely populated density region
- 4 Effects of migration

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Importance of population Geography
- 2 Indian densely populated density region
- 3 Types of mortality
- 4 Explain the reasons of Migration

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Explain the scope of population Geography
- 2 Explain the population change in detail

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
4. आवश्यक ठिकाणी आकृती काढा
5. नकाशा स्टेनसिल वापरण्यास परवानगी आहे.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 .लोकसंख्या भूगोलाचे स्वरूप.....आहे.
1.पुरातन 2.न बदलणारे 3.परीवर्तनशील 4.नवीन
- 2हा जगातील सर्वाधिक लोकसंख्या असलेला देश आहे.
1.भारत 2.पाकिस्तान 3.बांगलादेश 4.चीन
- 3 भूमी व मानव यांचे गुणोत्तर काढून लोकसंख्येचे.....वितरण स्पष्ट केले जाते.
1.घनतेचे 2. केंद्रीकरणाचे 3.विकेंद्रीकरणाचे 4.यापैकी नाही
- 4 लोकसंख्येच्या घनतेवरून लोकसंख्येच्या वितरणाचा.....अंदाज व्यक्त करता येतो.
1.सामान्य 2. ढोबळ 3.अचूक 4.यापैकी नाही
- 5 भारतात लोकसंख्या वाढीचा दर सन 19 71 पर्यंत.....होता.
1.जास्त 2.कमी 3.मध्यम 4.स्थिर
- 6 पर्याप्त लोकसंख्या असणाऱ्या देशात.....असते.
१.मनुष्यबळ २.कमी बेकारी ३. दरडोई उत्पन्न जास्त 4.शेतीतील उत्पादकता कमी
- 7 लोकसंख्येचे घनत्व प्रदेशातील.....अवलंबून असते.
1.पोषण मूल्यावर 2. क्षेत्रावर 3.उद्योगावर 4.वरील सर्व
- 8 इ.स 1650 साली जगाची लोकसंख्या.....कोटी होती
1.५० 2. ५५ 3.६० 4. ६५
- 9 भारतात सर्वात साक्षर राज्य.....आहे.
1.महाराष्ट्र 2.तामिळनाडू 3. गुजरात 4.केरळ
- 10 मुल जन्माला आल्या पासून १ वर्षाच्या आत घडणारे मृत्यू म्हणजे काय
1.जीवित जन्म 2.गर्भमृत्यू 3.अर्भकमृत्यू 4.यापैकी नाही
- 11 घटस्फोट हा कोणता घटक जननावर परिणाम करणारा आहे.
1.जीवशास्त्रीय 2.प्राकृतिक 3.आर्थिक 4.सामाजिक
- 12 विकसित देशात मर्त्यतेचे प्रमाण आहे.
1.जास्त 2.अतिजास्त 3.मध्यम 4.कमी
- 13 अविकसित देशात मृत्यूदराचे प्रमाणआहे.
1.जास्त 2.मध्यम 3.कमी 4.अत्यल्प
- 14 'विकसनशील देशात कोणत्या प्रकारचे स्थलांतर जास्त होते.
1.ग्रामीण- ग्रामीण 2.ग्रामीण- नागरी 3.नागरी-ग्रामीण 4.नागरी- नागरी
- 15 स्त्रीचे किवा स्त्रीसमुहाचे प्रत्यक्ष प्रजोत्पादन म्हणजे.....होय.
1.मृत्यू 2. वय 3. जनन 4.लिंग

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

- 1 लोकसंख्या भूगोलाच्या व्याख्या

- 2 लोकसंख्या भूगोलाचे परिवर्तनशील स्वरूप
- 3 भारतातील विरळ लोकसंख्या घनतेचे प्रदेश
- 4 स्थलातराचे परिणाम

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 लोकसंख्या भूगोलाचे महत्व
- 2 भारतातील दाट लोकसंख्या घनतेचे प्रदेश
- 3 मर्त्यताचे प्रकार
- 4 स्थलातराची कारणे स्पष्ट करा

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 लोकसंख्या भूगोलाची व्याप्ती स्पष्ट करा.
- 2 लोकसंख्येतील बदल या विषयी सविस्तर चर्चा करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-III Semester-V Examination: Oct./Nov.-2022
Geography (Optional) Paper-IX
GEOO9: Population Geography

Day and Date: Friday, 16/12/2022
Time: 1.00 PM To 3.00 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 .लोकसंख्या भूगोलाचे स्वरूप.....आहे.

1.पुरातन 2.न बदलणारे 3.परीवर्तनशील 4.नवीन

Option 3

2हा जगातील सर्वाधिक लोकसंख्या असलेला देश आहे.

1.भारत 2.पाकिस्तान 3.बांगलादेश 4.चीन

Option 4

3 भूमी व मानव यांचे गुणोत्तर काढून लोकसंख्येचे.....वितरण स्पष्ट केले जाते.

1.घनतेचे 2. केंद्रीकरणाचे 3.विकेंद्रीकरणाचे 4.यापैकी नाही

Option 1

4 लोकसंख्येच्या घनतेवरून लोकसंख्येच्या वितरणाचा.....अंदाज व्यक्त करता येतो.

1.सामान्य 2. ढोबळ 3.अचूक 4.यापैकी नाही

Option 3

5 भारतात लोकसंख्या वाढीचा दर सन 19 71 पर्यंत.....होता.

- 1.जास्त 2.कमी 3.मध्यम 4.स्थिर

Option 1

6 पर्याप्त लोकसंख्या असणाऱ्या देशात.....असते.

- १.मनुष्यबळ २.कमी बेकारी ३. दरडोई उत्पन्न जास्त 4.शेतीतील उत्पादकता कमी

Option 3

7 लोकसंख्येचे घनत्व प्रदेशातील.....अवलंबून असते.

- 1.पोषण मूल्यावर 2. क्षेत्रावर 3.उद्योगावर 4.वरील सर्व

Option 2

8 इ.स 1650 साली जगाची लोकसंख्या.....कोटी होती

- 1.५० 2. ५५ 3.६० 4. ६५

Option 1

9 भारतात सर्वात साक्षर राज्य.....आहे.

- 1.महाराष्ट्र 2.तामिळनाडू 3. गुजरात 4.केरळ

Option 4

10 मुल जन्माला आल्या पासून १ वर्षाच्या आत घडणारे मृत्यू म्हणजे काय

- 1.जीवित जन्म 2.गर्भमृत्यू 3.अर्भकमृत्यू 4.यापैकी नाही

Option 3

11 घटस्फोट हा कोणता घटक जननावर परिणाम करणारा आहे.

- 1.जीवशास्त्रीय 2.प्राकृतिक 3.आर्थिक 4.सामाजिक

Option 4

12 विकसित देशात मर्त्यतेचे प्रमाण आहे.

- 1.जास्त 2.अतिजास्त 3.मध्यम 4.कमी

Option 4

13 अविकसित देशात मृत्यूदराचे प्रमाणआहे.

- 1.जास्त 2.मध्यम 3.कमी 4.अत्यल्प

Option 1

14 विकसनशील देशात कोणत्या प्रकारचे स्थलांतर जास्त होते.

- 1.ग्रामीण- ग्रामीण 2.ग्रामीण- नागरी 3.नागरी-ग्रामीण 4.नागरी- नागरी

Option 2

15 स्त्रीचे किवा स्त्रीसमुहाचे प्रत्यक्ष प्रजोत्पादन म्हणजे.....होय.

- 1.मृत्यू 2. वय 3. जनन 4.लिंग

Option 4

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

1 लोकसंख्या भूगोलाच्या व्याख्या

Ans:

2 लोकसंख्या भूगोलाचे परिवर्तनशील स्वरूप

Ans:

3 भारतातील विरळ लोकसंख्या घनतेचे प्रदेश

Ans:

4 स्थलातराचे परिणाम

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 लोकसंख्या भूगोलाचे महत्व

Ans:

2 भारतातील दाट लोकसंख्या घनतेचे प्रदेश

Ans:

3 मर्त्यताचे प्रकार

Ans:

4 स्थलातराची कारणे स्पष्ट करा

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 लोकसंख्या भूगोलाची व्याप्ती स्पष्ट करा.

Ans:

2 लोकसंख्येतील बदल या विषयी सविस्तर चर्चा करा.

Ans:
